

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 91/2023-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho a sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej advokátkou Mgr. Mag. Monikou Korbášovou, Námestie SNP 13, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Partizánske č. k. 3C/11/2017 zo 6. decembra 2022 takto

rozhodol:

1. Uznesením Okresného súdu Partizánske č. k. 3C/11/2017 zo 6. decembra 2022 **bolo porušené** základné právo sťažovateľky vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Partizánske č. k. 3C/11/2017 zo 6. decembra 2022 sa **zrušuje** a vec sa **vracia** na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Partizánske **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **796,28 eur** a zaplatiť ich právnenému zástupcovi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **nevyhovuje**.

Odôvodnenie:

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 12. januára 2023, doplnenou 18. februára 2023 domáhala vyslovenia porušenia svojich základných práv vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 a na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na ochranu majetku

podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“). Tiež navrhovala zrušiť namietané uznesenie, vec vrátiť na ďalšie konanie, priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 2 000 eur a náhradu trov konania. Zároveň navrhovala odložiť vykonateľnosť namietaného uznesenia.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa žalobou doručenou okresnému súdu 15. marca 2017 domáhala určenia neplatnosti právneho úkonu (kúpnej zmluvy uzavretej 6. marca 2017) medzi žalovaným 1 ako predávajúcim a žalovanými 2 až 4 ako kupujúcimi. Okresný súd rozsudkom č. k. 3C/11/2017 z 9. apríla 2019 v spojení s dopĺňacím rozsudkom z 26. júna 2019 žalobu zamietol, konanie proti žalovanému 1 zastavil a priznal žalovaným 1 až 4 nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. V priebehu odvolacieho konania vzala sťažovateľka žalobu v celom rozsahu späť. Krajský súd v Trenčíne uznesením č. k. 6Co/23/2021 z 31. januára 2022 pripustil späťvzatie žaloby, zrušil rozsudok okresného súdu a žalovaným priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

3. Vyšší súdny úradník okresného súdu uznesením č. k. 3C/11/2017 z 20. mája 2022 zaviazal sťažovateľku nahradiť žalovaným 1 až 4 trovy konania vo výške 21 209,70 eur. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka okresného súdu podali strany konania sťažnosť. Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že v konaní vo veci samej sa domáhala určenia neplatnosti právneho úkonu. Hodnotu sporu teda nebolo možné vyčísliť, a tak mal okresný súd pri určení tarifnej odmeny za poskytnutie právnych služieb vychádzať z neurčitku podľa § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Tiež namietala, že okresný súd nesprávne aplikoval ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky. Podľa jej názoru mal vyšší súdny úradník znížiť tarifnú odmenu za poskytnutie právnych služieb pri zastupovaní viacerých klientov, a to u každého zo žalovaných o 50 %, a nie iba u žalovaných 2 až 4.

4. Sudca okresného súdu namietaným uznesením zmenil uznesenie vyššieho súdneho úradníka a sťažovateľku zaviazal nahradiť žalovaným 1 až 4 trovy konania vo výške 18 616,32 eur. Vo zvyšnej časti sťažnosť sťažovateľky a sťažnosť žalovaných ako celok zamietol ako nedôvodnú. Sudca okresného súdu s poukazom na relevantnú časť odôvodnenia nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 93/2021 z 19. mája 2021 skonštatoval, že predmetom konania vo veci samej bolo určenie neplatnosti právneho úkonu. Priaznivé rozhodnutie vo veci by malo za následok, že nehnuteľnosti by sa určením neplatnosti právneho úkonu dostali z dispozície žalovaných 2 až 4 do dispozície žalovaného 1. Prípadné vyhovenie žaloby by pre sťažovateľku zdanlivo nemalo žiadne hmotnoprávne účinky (nenadobudla by žiadny majetok), avšak sťažovateľka samú seba považuje za jedinú konateľku žalovaného 1, z čoho odvodzovala aj svoju aktívnu vecnú legitimitáciu. Súd bol preto toho názoru, že prípadným vyhovením žalobe by sa nehnuteľnosti dostali do jej dispozičnej sféry ako jedinej konateľky žalovaného 1, a preto vyšší súdny úradník pri vyčíslení trov konania postupoval správne.

5. Vo vzťahu k námietke o nesprávnej aplikácii ustanovenia § 13 ods. 2 vyhlášky okresný súd uviedol, že ak by argumentáciu sťažovateľky pripustil, advokátovi by pri zastupovaní dvoch klientov patrila odmena vo výške ako keby zastupoval jedného klienta. Z logického výkladu zákonodarcu vyplýva, že jeho úmyslom bolo, aby za prvú osobu získal advokát odmenu v plnej výške a za každú ďalšiu osobu odmenu vo výške 50 %.

II.

6. Sťažovateľka sa s odôvodnením namietaného uznesenia okresného súdu nestotožňuje. Tvrdí, že nebola zmluvnou stranou kúpnej zmluvy a nedomáhala sa ani určenia vlastníckeho práva vo svoj prospech. Preto bez ohľadu na jej pomer k žalovanému 1 by vyhovujúci rozsudok nemal na jej majetkovú sféru žiadny vplyv. Tiež uviedla, že člen občianskeho združenia (žalovaného 1) a ani osoby oprávnené konať v jeho mene nemajú podiel na majetku združenia. Záver súdu o jej mozgnej dispozícii s majetkom žalovaného 1 označila za nesprávny a svojvoľný. Zotrvála na názore, že ustanovenie § 13 ods. 2 vyhlášky sa má vykladať tak, že základná sadzba tarifnej odmeny sa znižuje o 50 % u každého zo žalovaných, nie iba u žalovaného 2 až 4.

III.

7. Dňa 26. januára 2023 predseda III. senátu ústavného súdu Robert Šorl oznámil predsedovi ústavného súdu podľa § 49 ods. 4 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) dôvody jeho vylúčenia z prejednávanej veci. Podľa čl. IV ods. 1 písm. d) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na rok 2023 (ďalej len „rozvrh práce“, dostupný na webovom sídle ústavného súdu) rozhodol IV. senát ústavného súdu uznesením č. k. IV. ÚS 58/2023 zo 7. februára 2023 o vylúčení predsedu III. senátu ústavného súdu z prejednávanej veci. Podľa čl. III ods. 1 písm. b) rozvrhu práce vylúčeného predsedu III. senátu ústavného súdu zastupuje predseda II. senátu ústavného súdu.

8. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 91/2023 z 1. marca 2023 prijal ústavnú sťažnosť sťažovateľky v celom rozsahu na ďalšie konanie a odložil vykonateľnosť namietaného uznesenia okresného súdu do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu o ústavnej sťažnosti. Podľa § 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde ústavný súd doručil ústavnú sťažnosť okresnému súdu, zúčastneným osobám (žalovaným 1 až 4) a sťažovateľke na vyjadrenie.

9. Predseda okresného súdu považuje namietané uznesenie za správne a ústavne konformné. Odkázal na odôvodnenie namietaného uznesenia, s ktorým sa v celom rozsahu stotožnil. Námietku sťažovateľky o účinkoch meritórneho rozhodnutia vo vzťahu k jej právnemu postaveniu považuje za irelevantnú. Podľa jeho názoru nie je podstatné, či by sa zmenilo alebo nezmenilo jej postavenie, ale len to, či by sa sporom definitívne vyriešili právne vzťahy medzi stranami konania. K ustanoveniu § 13 ods. 2 vyhlášky poukázal okrem iného na rozhodnutie ústavného súdu č. k. I. ÚS 339/2019 z 2. apríla 2020, v ktorom ústavný súd dospel k záveru o výkladovej nejednoznačnosti dotknutého ustanovenia, avšak nepriklonil sa ani k jednému z možných výkladových záverov. Poukázal tiež na odbornú literatúru, z ktorej závery boli subsumované aj do odôvodnenia namietaného uznesenia a s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

10. Žalovaní 1 až 4 v procesnom postavení zúčastnených osôb podľa § 33 ods. 1 v spojení s § 126 zákona o ústavnom súde nevyužili svoje právo na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti v lehote určenej ústavným súdom.

11. Sťažovateľka vo svojom ďalšom podaní uviedla, že nepopiera možnosť oceniť predmet sporu peniazmi aj pri žalobe o určenie neplatnosti právneho úkonu. Je však toho názoru, že bolo potrebné zo strany okresného súdu vyhodnotiť účinky meritórneho rozhodnutia vo vzťahu k jej osobe. S poukazom na odôvodnenie nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 93/2021 z 19. mája 2021 tvrdí,

že aj s teoretickým úspechom v sporovom konaní by nenadobudla vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Na uvedené však okresný súd pri posúdení jej sťažnosti nereflektoval, i keď v namietanom uznesení argumentoval identickým nálezom. S vyjadrením predsedu okresného súdu týkajúcim sa § 13 ods. 2 vyhlášky sa nestotožňuje a poukazuje na rozhodnutia ústavného súdu, v ktorých ústavný súd dospel k záveru o nekonformnosti výkladu dotknutého ustanovenia, ktorý zvolil okresný súd v namietanom uznesení. Výšku uplatneného finančného zadost'učinenia sťažovateľka odôvodňuje podľa jej názoru závratnou výškou priznanej náhrady trov konania, ktorá môže byť pre bežného občana likvidačná, a s ňou spojenou stresovou situáciou s pocitom nespravodlivosti.

IV.

12. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v námietke sťažovateľky, že okresný súd nesprávnym výkladom a použitím ustanovení vyhlášky určil základnú sadzbu tarifnej odmeny za poskytnutie právnych služieb v nesprávnej výške.

13. Pochybenia pri rozhodovaní o náhrade trov konania spravidla nedosahujú samy osebe takú intenzitu, na základe ktorej možno vysloviť porušenie základných práv a slobôd, akokoľvek sa môže účastníka (strany) konania citel'ne dotknúť. Ústavný súd pri posudzovaní problematiky trov konania, t. j. problematiky vo vzťahu k predmetu konania pred všeobecnými súdmi vedľajšej, postupuje nanajvýš zdržanlivo a k zrušeniu napádaného výroku o trovách konania sa uchýli iba výnimočne, napr. keď zistí, že došlo k porušeniu práva na súdnu ochranu extrémnym spôsobom alebo že bolo zasiahnuté aj iné základné právo (IV. ÚS 192/2014, III. ÚS 707/2021). Inak povedané, problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (II. ÚS 681/2016, III. ÚS 60/2023).

14. Skutočnosť, že ústavný súd rozhodnutia o trovách konania meritórne preskúmava iba výnimočne, však neznamená, že takýmito rozhodnutiami by nemohlo dôjsť k porušeniu práv sťažovateľov, ktorí sa v tejto súvislosti na ústavný súd obrátia. Rozhodovanie o náhrade trov konania je integrálnou súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže rozhodnutím, ako aj postupom predchádzajúcim jeho vydaniu, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05). Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 23. 9. 1997 vo veci Robins proti Spojenému kráľovstvu).

IV.1. K (ne)oceníteľnosti predmetu sporu:

15. V súvislosti s vymedzeným predmetom ústavnej sťažnosti považuje ústavný súd za potrebné zdôrazniť, že vyhláška rozlišuje, kedy je predmet právnej služby, o ktorom prebieha civilný proces, oceníteľný (vyjadriteľný) v peniazoch (§ 10 ods. 2 vyhlášky) a kedy tomu tak nie je (§ 11 ods. 1 vyhlášky). Zásadný význam má otázka, ktoré z dvoch možných ustanovení vyhlášky pre výpočet základnej sadzby tarifnej odmeny advokáta sa má aplikovať v konkrétnej veci.

16. Ústavný súd si je vedomý toho, že rozhodovanie všeobecných súdov v otázke oceníteľnosti predmetu sporu pre účely výpočtu trov právneho zastúpenia je „pestré“ a všeobecné súdy podobné situácie posudzujú rozdielne, zvlášť pokiaľ ide o určovacie žaloby. Za peniazmi oceníteľný predmet konania sú považované spory, v ktorých ide o určenie vlastníckeho práva k veci (II. ÚS 478/2014, I. ÚS 119/2012). Naopak, za peniazmi neoceníteľný predmet konania sa považujú napríklad konania o určenie neplatnosti právneho úkonu (3MCdo/9/2009, 2MCdo/8/2009), konania o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávok (1ObdoV/43/2011) alebo incidenčné konania (1MOBdoV/17/2006, 5Obo/48/2014, porovnaj tiež III. ÚS 534/2011).

17. Z dosiaľ uvedenej pestrej judikatúry všeobecných súdov v otázke oceníteľnosti predmetu konania na účely určenia tarifnej hodnoty veci vyplýva, že vždy je potrebné vychádzať z konkrétnych okolností každej jednotlivéj veci. Napriek tomu, že ústavnému súdu ako nezávislému orgánu ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy) neprislúcha zjednocovať judikatúru všeobecných súdov (I. ÚS 290/2010, III. ÚS 551/2012), musel sa už viackrát vyjadriť k aplikácii § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky a k významu najmä v ňom uvedeného slovného spojenia „*ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch*“. Vyjadriť hodnotu predovšetkým znamená vysporiadať sa so skutočným obsahom predmetu konania, t. j. s tým, aké účinky má pre účastníkov (resp. strany sporu) meritórne rozhodnutie súdu v tomto konaní, resp. aký vplyv má na zmenu hmotnoprávneho postavenia účastníkov tohto konania (II. ÚS 492/2013, IV. ÚS 187/2018, I. ÚS 92/2020, I. ÚS 111/2020).

18. Ako už ústavný súd rozhodol, pri vyčíslení trov konania pri určovacích sporoch je potrebné rozlišovať dve kategórie. Do prvej kategórie patria spory, ktorých predmetom je definitívne určenie a výsledkom je rozsudok, ktorého účinkom je nadobudnutie konkrétnej (peniazmi oceníteľnej) hodnoty. Ak napríklad žalobca uspeje v spore o určenie vlastníckeho práva, nehnuteľnosť je definitívne katastrálne zaevidovaná ako jeho majetok, a preto je úplne opodstatnené, aby sa za tarifnú hodnotu veci považovala cena, resp. hodnota nehnuteľnosti. Druhú kategóriu tvoria spory, ktorých predmetom nie je definitívne určenie, ale určenie kvázi prejudiciálne – na účely vysporiadania iného právneho vzťahu. Pôjde o určovacie spory, ktorých výsledkom nebude konečná súdna ochrana, ale na účel dosiahnutia jej definitívneho hmatateľného účinku sa nárok musí žalovať samostatne zo zákonných dôvodov. V týchto prípadoch nie je možné hodnotu predmetu sporu vyjadriť v peniazoch, čo opodstatňuje aplikáciu § 11 ods. 1 písm. a) vyhlášky (I. ÚS 93/2021, I. ÚS 58/2021).

19. Špecifickosť posudzovaného prípadu spočíva v tom, že sťažovateľka sa podanou žalobou domáhala určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej medzi žalovaným 1 ako predávajúcim a žalovanými 2 až 4 ako kupujúcimi. Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľka nebola zmluvnou stranou kúpnej zmluvy, o ktorej platnosti sa viedol spor. V danom prípade preto bola dôvodná pochybnosť o tom, či sťažovateľka bola vôbec nositeľom hmotnoprávneho nároku, ochrany ktorého sa domáhala prostredníctvom podanej žaloby. Okresný súd rozsudkom z 9. apríla 2019 žalobu sťažovateľky zamietol pre nedostatok jej naliehavého právneho záujmu, keďže vyhovie žaloby by nesmerovalo k definitívnemu vyriešeniu spornosti vzťahov medzi stranami konania (bod 26 rozsudku, pozn.). V rámci odvolacieho konania vzala sťažovateľka podanú žalobu napokon v celom rozsahu späť.

20. S ohľadom na uvedené považoval ústavný súd vo vzťahu k rozhodnutiu o trovách konania za relevantné, že aj v prípade, ak by sťažovateľka bola v spore (teoreticky) úspešná, nebolo by jej priznané vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom kúpnej zmluvy a hodnota ktorých je vyjadriteľná v peniazoch. Nezískala by tak majetkovú hodnotu vyjadrenú v kúpnej cene predmetných nehnuteľností (333 000 eur), o ktoré sa viedol spor. Vzhľadom na obsah žaloby by nemohla byť výsledkom predmetného konania zmena vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam v prospech sťažovateľky, a to ani v prípade, ak by konajúce súdy identifikovali naliehavý právny záujem na požadovanom určení a prípadne by vyhovelí žalobe. Inými slovami, podanou žalobou sa nemalo (a ani nemohlo) sťažovateľke priznať právo, hodnota ktorého je vyjadriteľná v peniazoch.

21. Okresný súd v odôvodnení namietaného uznesenia poukázal na identické právne východiská obsiahnuté v bode 18 tohto nálezu. Správne skonštatoval, že prípadné vyhovenie žalobe by nemalo pre sťažovateľku žiadne hmotnoprávne účinky (nenadobudla by vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam). Na druhej strane však poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka samú seba považuje za jedinú konateľku žalovaného 1, z čoho odvodzuje aj svoju aktívnu vecnú legitímáciu. Na základe uvedeného dospel k záveru, že v prípade vyhovenia podanej žalobe by sa sporné nehnuteľnosti dostali do jej dispozičnej sféry. Ústavný súd považuje takýto právny záver okresného súdu za nesprávny a v rozpore s vykonaným dokazovaním v základnom konaní a samotným rozsudkom. Z bodu 17 rozsudku je zrejmé, že po vykonanom dokazovaní dospel okresný súd k záveru, že sťažovateľka bola členkou žalovaného 1 do roku 2007 s poukazom na rozsudok okresného súdu č. k. 5C/10/2017 z 27. júla 2018.

22. Hypotetický záver okresného súdu o nadobudnutí vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam zo strany sťažovateľky nemá podľa názoru ústavného súdu oporu vo vykonanom dokazovaní a nie je v súlade s uvedenými ústavnoprávnymi a skutkovými východiskami.

IV.2. K spoločnému zastupovaniu viacerých osôb:

23. Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky „Základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50 %, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.“.

24. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu (II. ÚS 137/2018, II. ÚS 134/2021) vyplýva, že interpretácia citovaného § 13 ods. 2 vyhlášky už bola predmetom ústavného prieskumu ústavného súdu. Ústavný súd už konštatoval, že hoci označené ustanovenie vyhlášky môže v sebe niesť istú výkladovú pochybnosť, postup všeobecného súdu, na podklade ktorého v prípade zastupovania viacerých osôb advokátom patrí advokátovi tarifná odmena za zastupovanie všetkých zastúpených po jej znížení o 50 % a takto znížená odmena sa násobí počtom zastúpených osôb v konaní, zodpovedá textu citovaného ustanovenia a zodpovedá aj zaužívanej súdnej praxi (uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 1Sžo/105/2007 z 5. februára 2008 a č. k. 3Cdo/401/2014 z 28. júna 2016).

25. Ústavný súd zároveň už vyslovil (II. ÚS 137/2018), že zo žiadneho z ustanovení vyhlášky nemožno bez akýchkoľvek pochybností vyvodiť oprávnenosť záveru okresného súdu, že pri vyčíslení odmeny advokáta za zastupovanie viacerých osôb je potrebné priznať celú odmenu pri prvom zastúpenom a až následne pri ostatných zastúpených odmenu krátiť (porovnaj tiež IV. ÚS 43/2023). Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoju ustálenú rozhodovaciu

prax, podľa ktorej pri výpočte náhrady trov konania, ktoré vznikli v konaní pred ústavným súdom z titulu právneho zastúpenia viacerých osôb advokátom, sa výška základnej sadzby tarifnej odmeny v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky zníži u všetkých spoločne zastupovaných osôb o 50 % (I. ÚS 417/2010, I. ÚS 64/2011, II. ÚS 25/2011, II. ÚS 453/2010, II. ÚS 520/2010, III. ÚS 354/2010, III. ÚS 356/2010, III. ÚS 452/2010, IV. ÚS 62/2011, IV. ÚS 475/2010, IV. ÚS 277/2012).

26. Na základe uvedených úvah ústavný súd dospel k záveru, že namietaným uznesením okresného súdu bolo porušené základné právo sťažovateľky na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Neakceptovateľný a excesívny výklad procesných noriem uplatnený okresným súdom má v posudzovanej veci aj priamy negatívny dopad na vlastnícke právo sťažovateľky, čím došlo aj k porušeniu jej základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu. Vychádzajúc z porušenia označených práv sťažovateľky namietaným uznesením, ústavný súd namietané uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd je v ďalšom konaní vo veci podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v tomto náleze.

V.

27. Sťažovateľka sa domáhala aj primeraného finančného zadosťučinenia 2 000 eur. Cieľom tohto inštitútu je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany (IV. ÚS 210/04). Deklarovanie porušenia uplatnených práv sťažovateľky a kasáciu namietaného uznesenia ústavný súd považuje za dostatočnú satisfakciu, a z uvedeného dôvodu preto ústavnej sťažnosti v časti uplatneného nároku na finančné zadosťučinenie nevyhovel.

28. Sťažovateľka má nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (prevzatie, príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti, replika) v sume trikrát po 208,67 eur, režijný paušál v sume trikrát po 12,52 eur (§ 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov). Celková hodnota náhrady trov právneho zastúpenia tak predstavuje sumu 796,28 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. mája 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu